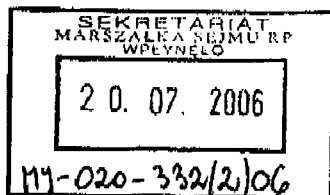

Andrzej Porawski
Sekretarz Strony Samorządowej
Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

Do druku nr 818

Poznań, 20 lipca 2006

Szanowny Pan
Marek JUREK
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku!

W związku z nagłym pojawieniem się poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. Ordynacja wyborcza do rad gmin, powiatów i sejmików województw oraz ustawy z 20 czerwca 2002r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta (druk nr 818), przesyłam stanowisko Strony Samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Łączę wyrazy szacunku

Andrzej Porawski

**Unia Metropolii Polskich
Unia Miasteczek Polskich
Związek Gmin Wiejskich RP
Związek Miast Polskich
Związek Powiatów Polskich
Związek Województw RP**

**XIX Ogólnopolska Konferencja
Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów, Starostów i Marszałków
Poznań, 27 - 28 czerwca 2006**

STANOWISKO

**wobec propozycji zmian w samorządowych ordynacjach wyborczych
oraz w ustroju jednostek samorządu terytorialnego**

Uczestnicy Konferencji wyrażają sprzeciw wobec zgłaszanych ostatnio w różnym trybie propozycji zmian w ordynacjach wyborczych. Mają one charakter koniunkturalny – są efektem partykularnie pojmowanych interesów partyjnych, związanym ze zbliżającymi się wyborami samorządowymi. Nie są poparte żadnymi argumentami merytorycznymi, ani tym bardziej konsultacjami ze środowiskiem samorządowym.

Wskazujemy, że zgłaszanie propozycji zmian w ordynacji w wyżej opisany sposób, na kilka miesięcy przed wyborami, nie ma nic wspólnego z rzetelną i rzeczową debatą nad rozwiązaniami, które mają charakter ustrojowy. Mogą one oczywiście podlegać ocenie i ewentualnym zmianom, jednak powinno się to odbywać w sposób właściwy dla spraw, od których zależy zasadniczy kształt polskiej demokracji.

Zgłoszone ostatnio propozycje dotyczą:

1. ograniczenia możliwości pełnienia funkcji samorządowych do dwóch kadencji (takie ograniczenie biernego prawa wyborczego jest niekonstytucyjne);
2. wprowadzenia ordynacji większościowej w wyborach organów stanowiących (obecnie obowiązują w wyborach rad gmin poniżej 20.000 mieszk.);
3. rezygnacji z bezpośrednich wyborów wójtów, burmistrzów, prezydentów miast (bez żadnej debaty na temat skutków ich wprowadzenia 4 lata temu), wprowadzonych na wniosek środowisk samorządowych.

Była także formułowana propozycja skrócenia kadencji organów JST, ale – ewidentnie niekonstytucyjna – ostatecznie nie została zgłoszona.

Propozycje zawarte w punktach 2 i 3 oznaczałyby zasadnicze zmiany ustroju samorządowego. Wymagają one wszechstronnej analizy, w tym rozważenia doświadczeń tych państw demokratycznych, w których podobne rozwiązania obowiązują. Obecnie brak już czasu na takie analizy i niezbędną debatę, ponieważ koniec obecnej kadencji samorządowej przypada za mniej niż cztery miesiące.

W przyszłości ewentualne decyzje dotyczące sposobu przeprowadzania wyborów samorządowych i kształtu organów gmin, powiatów i województw powinny być podejmowane ze znacznym wyprzedzeniem w stosunku do terminu wyborów.

Piotr Aszok

Przewodniczący Konferencji

Stanowisko
Strony Samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego
w sprawie
poselskiego projektu zmian w samorządowych ordynacjach wyborczych,
zawartego w druku sejmowym nr 818

1. Strona Samorządowa Komisji Wspólnej Rządu i ST podtrzymuje stanowisko XIX Ogólnopolskiej Konferencji Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów, Starostów i Marszałków z dnia 27 czerwca br. (w załączeniu), dotyczące niewprowadzania zmian ustrojowych w samorządzie terytorialnym w okresie bezpośrednio poprzedzającym termin wyborów, ponieważ są one zwykle przykładem koniunkturalnego podejścia do kształtu polskiej demokracji przedstawicielskiej z punktu widzenia partykularnych interesów różnych partii.

2. Zgłoszony w dniu 11 lipca br., a więc na 3,5 miesiąca przed końcem kadencji, projekt **całkowitego odejścia od podstawowych zasad ordynacji proporcjonalnej**, którymi są:

- próg wyborczy (5 %),
- możliwość tworzenia koalicji (z progiem 8 %),

jest jaskrawym przykładem koniunkturalnego działania, wynikającego z aktualnej oceny preferencji wyborczych partii politycznych.

Zwracamy uwagę na fakt, że zaproponowany przez grupę posłów mechanizm znacznie odbiega od klasycznego blokowania głosów, stosowanego w kilku państwach demokratycznych. W istocie bowiem oznacza on wyłączenie odejście od obu zasad ordynacji proporcjonalnej, w tym zwłaszcza konieczności uzyskania poparcia co najmniej 5 % wyborców. W skrajnym przypadku mechanizm ten doprowadzi do uzyskania znaczącej liczby mandatów np. przez grupę trzech list, z których każda osiąga zaledwie po 3,35 % (razem 10,05 %). W innym przypadku może oznaczać „wciągnięcie” przez silną partię jednej lub kilku list niepopieranych przez znaczącą liczbę wyborców.

W tej sytuacji wyrażamy kategorię sprzeciw wobec proponowanych zmian.

Piotr Uszok, Prezes Zarządu Unii Metropolii Polskich, współprzewodniczący Komisji

Mariusz Poznański, Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP

Krzysztof Iwanluk, Wiceprzewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP

Jerzy Kropiwnicki, Przewodniczący Rady Unii Metropolii Polskich

Ryszard Grobelny, Prezes Związku Miast Polskich

Jan K. Czubak, Sekretarz Związku Miast Polskich

Witold Krochmal, Wiceprezes Unii Miasteczek Polskich

Ludwik Węgrzyn, Prezs Związku Powiatów Polskich

Andrzej Wąsik, Członek Zarządu Związku Powiatów Polskich

Andrzej Bocheński, Marszałek Lubuski, przedstawiciel Związku Województw RP